

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa J.S.
przeciwko G.C. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą A.- G.C.
o wynagrodzenie, odszkodowanie i ustalenie wypadku przy pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 grudnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga
w Warszawie
z dnia 30 kwietnia 2021 r., sygn. akt VII Pa 6/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego
pozwanego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wyrokiem z 30 kwietnia 2021 r. oddalił apelację powoda J.S. od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie z 30 października 2019 r., który oddalił powództwo wniesione przeciwko pozwanemu G.C. o wyrównanie wynagrodzenia, ustalenie wypadku przy pracy i odszkodowanie za niedopełnienie obowiązków pracodawcy zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego w terminie i za niezapłacenie składki na ZUS, skutkujące utratą świadczenia chorobowego wypadkowego za okres od 4 czerwca 2016 r. do 4 czerwca 2017 r.

W podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) zarzucono naruszenia przepisów postępowania, tj. *„niezastosowanie art. 85 KPC w zw. z art. 82 KPC i art. 366 KPC określających zakres powagi rzeczy osądzonej wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 czerwca 2018 r., Sygn. Akt XIV U 773/18, oraz zarzucono zastosowanie art. 365 § 1 KPC i art. 207 § 6 KPC w zw. z art. 386 §1 KPC i art. 235² § 1 pkt 2 KPC bezpośrednio przez Sąd II Instancji po nowelizacji KPC skutkującej uchynieniem art. 207 § 6 KPC, co mogło wpłynąć na naruszenie prawa materialnego tj. na niezastosowanie art. 415 KC w zw. z art. 300 KP”*.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona *„ponieważ naruszenia postępowania wywołane błędnym określeniem zakresu res iudicata dokonanych z naruszeniem zasad wykładni literalnej art. 80 KPC art. 85 KPC , art. 82 KPC, oraz art. 365 § 1 KPC stosowanego w zakresie materialnego aspektu rzeczy osądzonej w oderwaniu przepisów prawa materialnego stanowiących podstawy prawne obu rozstrzygnięć oraz przyznanie osobie przypozywanej statusu strony z naruszeniem art. 80 KPC doprowadziło do szeregu błędnych decyzji procesowych, takich jak niedopuszczenie dowodów na okoliczności prawnie istotne, w oparciu o wewnętrznie sprzeczne uzasadnienie, co nakazuje ocenić proces jako nierzetelny i tym samym wymagający kasacji”*.

Pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Oddalenie powództwa i oddalenie apelacji opierają się na dwutorowej argumentacji Sądu pierwszej i Sądu drugiej instancji.

Przyjęto związanie wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 28 czerwca 2018 r., sygn. akt XIV 773/18, które rzutuje negatywnie na wynik obecnej sprawy na podstawie art. 365 k.p.c.

Równolegle lub w drugiej kolejności Sąd powszechny ustalił, że powód nie świadczył pracy w ogóle, co legło u podstaw nieuwzględnienia przez Sąd zarzutu naruszenia art. 22 k.p. w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania pomija tę drugą część, dlatego traci na znaczeniu kwestia związania wyrokiem drugiego Sądu i łączone z nią zarzuty procesowe naruszenia art. 80, art. 85, art. 82 k.p.c. oraz art. 365 § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi nie podważa drugiej podstawy negatywnego rozstrzygnięcia, czyli ustalenia o braku pracowniczego zatrudnienia. Wynika to z braku zarzutu naruszenia art. 22 k.p. we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i również w zarzucie podstawy kasacyjnej.

Przepis ten stanowi punkt wyjścia dla zarzutów procesowych podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., które w tej sprawie nie dotyczą kwestii materialnej (pracowniczego zatrudnienia) a tylko proceduralnej (błędnego określenia zakresu rzeczy osądzonej).

Inne znaczenie mają zarzuty procesowe podstawy kasacyjnej – art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., jednak nie przenoszą się na etap przedsądu z następujących przyczyn.

Zarzuty podstawy kasacyjnej stanowią odrębną część skargi kasacyjnej i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu jej do rozpoznania. Oznacza to, że nie zastępują podstawy przedsądu ani jej uzasadnienia.

Po wtóre same zarzuty procesowe nie składają się na zasadną podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W sprawie zakończonej wyrokiem zarzuty podstawy procesowej skargi mają znaczenie jeżeli mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. O wyniku sprawy decyduje prawo materialne, gdyż to ono określa uprawnienie i obowiązek, a wcześniej jakie postępowanie dowodowe jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Innymi słowy punktem odniesienia dla zarzutów procesowych jest prawo materialne. Taka sama miara – czyli prawo materialne – jest tym bardziej aktualna w odniesieniu do zarzutów szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skoro znaczenie ma dopiero aż oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Potwierdza to, że bez zarzutu naruszenia właściwego prawa materialnego nie można stwierdzić oczywistej zasadności skargi kasacyjnej – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W tym przypadku chodzi o pracownicze zatrudnienie jako tytuł podlegania ubezpieczeniom

społecznym, czyli o art. 22 k.p. Jak wskazano brak jest zarzutu naruszenia tego przepisu w zgłoszonej podstawie przedsądu. Braku tego nie zastępuje wskazanie w podstawie kasacyjnej na art. 415 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Przede wszystkim dlatego, że warunkiem powództwa odwołującego się do odpowiedzialności cywilnej było stwierdzenie stosunku pracy, bo to ten stosunek prawny stanowić miał tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. Natomiast odpowiedzialność deliktowa miała wynikać z zaniechania zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, czyli sam zarzut deliktu bez stosunku pracy w takiej konstrukcji żądania traci na znaczeniu i nieuzasadnione jest też odwołanie do art. 300 k.p. skoro prawo pracy i ubezpieczeń społecznych mają w tym względzie samodzielne regulacje. Wykracza to ponad potrzebę argumentacji, gdyż jak wyżej wskazano na etapie przedsądu ocenia się tylko zarzuty zgłoszonej podstawy przedsądu, a nie zarzuty materialnej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., zważając na wynik sprawy, dotychczasowe obciążenie powoda kosztami na rzecz pozwanego i niepowodzenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.